

4. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта. – 2002. – № 26. 4
5. 14. Рогова В.Б. Упровадження державно-громадського управління у закладах системи середньої освіти /В.Б. Рогова [Електронне фахове видання «Народна освіта» Київського обл. ін-ту післядипломної освіти педагогічних кадрів]. – 2007. Вип. №3, – Режим доступу: <http://narodnaosvita.kiev.ua/vupusku/3/statti/3rogova/rogova.htm>.

УДК 37.07-048.78

Мовчан М. Ю.,
студент групи ОПН-1м(з),
Лавренова М. В.,
к. пед. н., доцент кафедри теорії та методики початкової освіти,
Мукачівський державний університет

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖЕРА ОСВІТИ

У сучасних умовах світового соціально-економічного розвитку, особливо важливим стало інформаційне забезпечення процесу управління, яке полягає у зборі та переробці інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Перед майбутніми менеджерами освіти зазвичай ставляться завдання отримання інформації, її аналізу, а також генерування і передачі нової похідної інформації у виді дій, що управляють. Такі дії здійснюються в оперативному і стратегічних аспектах і ґрунтуються на раніше отриманих даних, від достовірності і повноти яких багато в чому залежить успішне вирішення багатьох завдань управління.

Не можна не зазначити, що будь-які управлінські рішення, що приймаються, вимагають обробки великих масивів інформації; компетентність сучасного керівника закладу освіти залежить не стільки від минулого досвіду, скільки від володіння достатньою кількістю інформації до ситуації, що швидко міняється, і уміння нею скористатися. Не викликає сумніву той факт, що ключем до успіху в сучасному суспільстві є уміння чітко орієнтуватися у величезному океані інформації, проаналізувати її та уміння ефективно скористатися цією інформацією. У зв'язку з цим проблема формування інформаційно-аналітичної компетентності у майбутніх менеджерів освіти є дуже актуальною.

Вітчизняними розробниками змісту ключових компетентностей особистості серед вагомих складників виділено інформаційно-аналітичні. Підтвердженням цього є праці Н. Бібік, І. Єрмакова, О. Овчарук, І. Погорілої, О. Савченко та багатьох інших. В сучасних умовах лавиноподібного зростання інформації професійну компетентність менеджера пов'язують із вмінням швидкого її відбору, аналізу, видачі перетвореної інформації, підготовкою управлінського рішення та його реалізацією. У наукових працях В. Бондаря, В. Кожухара, Ю. Конаржевського, К. Крутій, О. Мармази, Г. Савченко аналіз виділяється у самостійну функцію управління.

Для нашого дослідження важливими є наукові роботи В. Бондаря, Л. Даниленко, Г. Єльнікової, В. Маслової, О. Орлова, Н. Островерхової та ін. щодо систематизації управлінської інформації; В. Бикова, В. Бодрякова, Н. Вербицької, В. Журавльова та ін. щодо впорядкування збору, обробки, збереження організаційно-управлінських даних; С. Архангельського, І. Булах, Г. Дмитренка, Ю. Табакова, Л. Фішмана з питань забезпечення зворотного зв'язку в педагогічних системах [2]. Аналіз психологічної, педагогічної та управлінської літератури, дисертаційних досліджень та інших наукових джерел дозволив визначити роль і місце інформаційно-аналітичної компетентності у складі професіоналізму майбутнього управлінця.

Поняття «інформаційно-аналітична компетентність майбутнього менеджера» розглядається нами як складова професійної компетентності, що являє собою інтегративну динамічну, постійно збагачувану характеристику студента-менеджера, та обумовлює у майбутньому здатність до виконання ним професійних інформаційно-аналітичних завдань у сфері управління. При цьому наголос робиться на: знанні теорії організації аналітичного процесу; вмінні обирати, обґрунтовувати та застосовувати відповідні аналітичні методи; розвиток логічного мислення, творчого підходу до даного напрямку управлінської діяльності та набуття досвіду у ньому.

До структури інформаційно-аналітичної компетентності майбутнього менеджера освіти ми відносимо:

- ціннісно-мотиваційний компонент, що пов'язаний із усвідомленням ціннісних сторін інформаційно-аналітичної діяльності, значущістю аналітичної компетентності в управлінській діяльності, ставленням до навчання, спрямованістю особистості майбутнього менеджера освіти;
- когнітивно-операційний компонент, що включає в себе сформованість знань, умінь з інформаційно-аналітичної діяльності та первинний професійний досвід з аналітики;
- рефлексивно-оцінний компонент, що передбачає адекватність самооцінки, прагнення до подальшого удосконалення своєї інформаційно-аналітичної компетентності, розвиток логічного мислення та творчий підхід до справи.

Інформаційне забезпечення – це сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка використовується в інформаційній системі [1]. Існують різновиди типів інформації, яка використовується при підготовці менеджерів освіти: факти оцінки, прогнози, узагальнені зв'язки тощо. Інформація по стратегічному плануванню дозволяє майбутнім менеджерам нести відповідальність за встановлення довгострокових цілей, накопичення ресурсів для досягнення цих цілей і формулювання політики навчального закладу. Така інформація може включати перспективні оцінки середовища, економічні прогнози і демографічні тенденції. Використання досягнень сучасних інформаційних технологій в процесі підготовки майбутніх менеджерів освіти у вищій школі дозволяє їм використовувати нетрадиційні джерела інформації, що розвиває не лише мислення, кругозір, але і підвищує аналітичні здібності і ефективність самостійної роботи [3]. Тому одним з

найголовніших напрямів інформатизації сучасного освітнього процесу у ЗВО, націленого на довгостроковий стратегічний розвиток, є, на нашу думку, забезпечення сфери освіти теорією і практикою розробки і використання інформаційних технологій.

Як показує практика, найважливішим завданням суб'єкта управління є оволодіння аналітичними знаннями, уміннями обробляти інформацію різними аналітичними прийомами та розвиток логічного мислення. Недооцінка ролі аналітичних складових професіоналізму у роботі керівника часто призводить до формування недостатньої інформаційної бази, використання обмеженого арсеналу методів перетворення цієї інформації та необґрунтованості проектів управлінських рішень. А це в свою чергу стає підставою для неритмічної роботи, втрат робочого часу, неефективного використання матеріальних та фінансових ресурсів та, як наслідок, недосягнення стратегічних завдань закладу освіти.

Таким чином, прискорення науково–технічного прогресу пред'являє усе більш високі вимоги до інформаційно-аналітичної діяльності майбутніх менеджерів освіти. Підвищення ефективності підготовки майбутніх менеджерів освіти забезпечується сформованістю особового потенціалу: інформаційного інтересу при використанні автоматизованої навчальної системи; інформаційної культури; практичних навичок роботи в програмному забезпеченні, необхідних менеджерам в майбутній професійній діяльності. Процес формування інформаційно-аналітичної компетентності у майбутніх управлінців повинен бути орієнтованим як на сучасні досягнення психолого-педагогічної науки, так і на практику здійснення аналітичних досліджень у менеджменті, що у кінцевому підсумку забезпечить досягнення менеджером освіти бажаних результатів у професійній діяльності.

Список використаних джерел

1. Інформаційне забезпечення [Електронний ресурс]// Вікіпедія – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org>.
2. Калініна Л. М. Інформаційне управління загальноосвітнім навчальним закладом: системи, процеси, технології / Л. М. Калініна. – Київ: науково–видавничий центр «ІНФОРМАВТОДОР», 2008. – 444 с.
3. Крижко В. В. Теорія та практика менеджменту в освіті / В.В. Крижко. – Запоріжжя: Просвіта, 2003. – 272 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>